

RAPORT Z REALIZACJI USŁUGI

w zakresie przeprowadzenia badania techniką Tajemniczy klient we wskazanych punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Kolonowskie.

Wykonawca:

Małopolskie Centrum Profilaktyki
ul. Zakopiańska 58
30-418 Kraków

Badanie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich

Skutki spożywania alkoholu przez młodzież

Zdaniem lekarzy i psychologów nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych, mogą uszkadzać procesy rozwojowe dzieci i młodzieży. Dotyczy to nie tylko rozwoju biologicznego, ale również procesów związanych z uczeniem się i zapamiętywaniem oraz rozwojem uczuciowym. Gdy człowiek ma kilkanaście lat budują się fundamenty jego umysłu i osobowości. Oszłołomienie alkoholem dostarcza fałszywych informacji i drogowskazów. Młody człowiek uczy się wiązać swoje przyjemne stany z alkoholem, a nie z konkretnymi wydarzeniami życiowymi i w ten sposób oddala się od rzeczywistości. Młodzi ludzie zamiast odkrywać prawdę o sobie i życiu w naturalnych i autentycznych doświadczeniach osobistych uczą się pośpiesznego i złudnego manipulowania własnymi uczuciami i umysłem. Wielkość spożycia alkoholu przez młodych ludzi determinuje w przyszłości ogólny stan zdrowia społeczeństwa.

Alkohol zaburza zdolność uczenia się – w związku z czym zbyt wczesne rozpoczynanie picia staje się bardzo często przyczyną trudności i niepowodzeń w nauce. Wywołując w sposób sztuczny stany emocjonalne alkohol powoduje hamowanie rozwoju emocjonalnego i opóźnienie dojrzewania nastolatków.

Picie alkoholu przez młodych ludzi powoduje także bezpośrednie szkody indywidualne i społeczne. Jest ono przyczyną ryzykownych zachowań. Jak pokazują dane statystyczne, wzrasta liczba nieletnich sprawców a także nieletnich ofiar przestępstw. W związku ze słabo ukształtowaną strukturą układu nerwowego młodzi ludzie cechują się słabszą tolerancją na alkohol. Powoduje to, iż nawet niewielkie dawki mogą wywołać niekontrolowane zachowania. Szybsza jest także droga do uzależnienia się. Jak twierdzą eksperci, alkohol jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa u osób w wieku 15-21 lat, znacznie przewyższając pod tym względem

szkody związane z narkotykami. Zgodnie z zapisem Europejskiej Deklaracji w sprawie Alkoholu (*The European Charter on Alcohol*) przyjętej przez wszystkie kraje europejskie podczas Światowej Organizacji Zdrowia w Paryżu w grudniu 1995 roku „wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i powinny być chronione przed promowaniem napojów alkoholowych”.

Część I: Przedmiot, cel i założenia badania

Przedmiot badań:

11 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Kolonowskie.

Cel:

Przeprowadzenie Badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim ma na celu ukazanie skali tego zjawiska w środowisku lokalnym oraz promocję dobrych praktyk w przypadku odpowiedzialnych sprzedawców. Kluczem do sukcesu jest przeprowadzenie profesjonalnej akcji kontrolnej oraz informacyjnej, która pozwoli na zdefiniowanie problemu oraz podjęcie stosownych działań naprawczych.

Założenia:

Próba zakupu alkoholu w punktach objętych badaniem przez osoby wyglądające na niepełnoletnie. Osoba dokonująca próby zakupu: w tym przypadku jest to osoba, która ukończyła 18-sty rok życia, dlatego w świetle prawa, jako pełnoletnia nie łamie prawa, jednak jej wygląd i zachowanie budzi uzasadnione wątpliwości, jeżeli chodzi o wiek. W każdym z punktów założono próbę zakupienia piwa.

Efekty:

Na podstawie przeprowadzonej kontroli otrzymujemy zestawienie placówek, które przestrzegają przepisów prawa oraz tych, którzy lekceważąco podchodzą do sprawy wieku klienta kupującego alkohol.

W każdym punkcie sprzedaży zostało przeprowadzone szkolenie terenowe oraz rozdanie ulotki i naklejki informacyjne.

Poniżej przedstawiamy harmonogram szkolenia :

1) Prawne aspekty sprzedaży i podawania alkoholu a) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Art.15,Art.43)

b) Artykuł 208 Kodeksu Karnego, a sprzedaż alkoholu nieletnim

c) Utrata koncesji na sprzedaż alkoholu (Art. 18 ust. 10 pkt. 1 oraz ust. 11)

d) Stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego – cofnięcie koncesji na podstawie jednorazowej sprzedaży alkoholu nieletniemu

e) Interdyscyplinarna współpraca z policją , strażą miejską , KRPA.

2) Jak odmawiać małodatom? – psychologiczny trening asertywności a) Zasady odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych oraz przykłady próśb o okazanie dowodu osobistego

b) Odmowa powodująca agresję i stres

c) Odmowa wzmagająca frustrację

d) Odmowa asertywna

Część III: Zestawienie wyników badania w formie tabeli

Tabela nr 1. Zestawienie wyników badania

Lp.	PODMIOT, PUNKT	ULICA	Wynik Audytu
1	Supermarket Waldi	ul. Księdza Czerwionki 8	NEGATYW
2	Sklep spożywczy	Ul. Plac Targowy 13 a	NEGATYW
3	Sklep spożywczy	Ul. 1 Maja	NEGATYW
4	Market Dino	Ul. Opolska 7a	NEGATYW
5	Polo market	Ul. Leśna 1	NEGATYW
6	Sklep spożywczy	Ul. Guznera 15 a	NEGATYW
7	Sklep Detaliczny	Ul. Bolesława Chrobrego 42	NEGATYW
8	Sklep spożywczy	Ul. Księdza Gajdy 10	NEGATYW
9	Sklep U Wioli	Ul. Bożka 2	NEGATYW
10	Alkohole Świata SENSEI	Ul. Leśna 11b/ 2,3	NEGATYW
11	Biedronka	Ul. 1 Maja 8	POZYTYW

Część IV: Wyniki badań

Podsumowanie wyników:

- Tylko w 1 sklepie sprzedawca alkoholu wykazał się należyłą czujnością przy próbie zakupu alkoholu i spytał o dowód. W tym punkcie nie doszło do próby sprzedaży alkoholu nieletniemu.

- W 10 punktach sprzedawcy nie wykazali się należyłą czujnością przy próbie zakupu alkoholu i nie spytali o dowód. Byli w gotowości sprzedać alkohol.

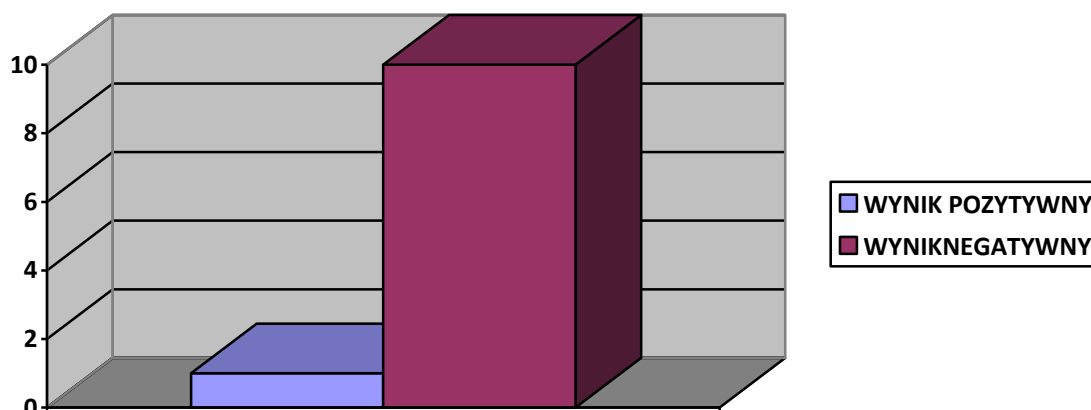
W tych punktach sprzedawcy swoją postawę tłumaczyli następująco trenerowi :

- „Jedno piwo jeszcze nikomu nie zaszkodziło.”
- „To nie jest moje dziecko, więc nie obchodzi mnie to czy będzie pić alkohol.”
- „Jak nie kupi u mnie, to i tak pójdzie do konkurencji.”
- „W dzisiejszych czasach tak młodzież zaczyna szybciej sięgać po alkohol , a piwo nie ma dużo procentów”
- „ Teraz przez pandemie i maseczki , to trudno stwierdzić kto ile ma lat „

Subiektywna ocena trenera:

Wyrażenie zgody na podanie alkoholu osobie wyglądającej na niepełnoletnią w odwiedzonych punktach wskazuje na brak elementarnej wiedzy przedsiębiorców z obszaru treści regulacji prawnych, a także świadczy o nagannej postawie wobec sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Przytoczone spostrzeżenie może być oznaką przyjęcia przez badane punkty strategii, w której zawiera się „nieoficjalna zgoda” na sprzedaż alkoholu dzieciom i młodzieży, co bez wątpienia negatywnie wpływa na rozwój norm moralnych u dorastających osób, jak również ujemnie wpływa na ogólną, jakość życia, zwłaszcza w najbliższym środowisku.

Wykres nr 1 Liczbowy rozkład wyników

Podsumowywanie szkolenia :

Każdorazowo po przeprowadzonej prowokacji, trener przystępował do realizacji szkolenia dla osób sprzedających i podających napoje alkoholowe. Szkolenia trwały w poszczególnych punktach ok. 20-30 minut. Trener spotkał się z pracującym w określonych miejscach personelem. Poszczególne spotkania były wysoce zindywidualizowane, co wynikało z dostosowania przekazywanych treści do potrzeb i

preferencji konkretnych sprzedawców. Głównym celem spotkania było uświadomienie konsekwencji wynikających z niedozwolonej i nielegalnej sprzedaży alkoholu. Przedmiotem szkolenia było ponadto zaprezentowanie zasad sprzedaży, uprawnień i obowiązków sprzedawców, zgodnie z zagadnieniami przedstawionymi w harmonogramie szkolenia, które znajdują się w części II raportu.

Wnioski końcowe:

Ze względu na powyższe wyniki badania proponujemy kontynuowanie monitorowania dostępności sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Wielu sprzedawców spotyka się z młodymi osobami, którzy chcieliby kupić sklepie, pubie, restauracji napoje alkoholowe, mimo iż jest to niezgodne z prawem z powodu ich wieku. Taka sytuacja jest trudna, należy jednak pamiętać, iż zdecydowana odmowna jest bardzo ważna. Picie alkoholu przez osoby nieletnie może spowodować wiele niebezpiecznych sytuacji: wypadki drogowe, utonięcia, konflikty z prawem, niechciane kontakty seksualne. Alkohol zwiększa również prawdopodobieństwo, że młody człowiek stanie się ofiarą lub sprawcą przestępstwa. **Chcielibyśmy także zwrócić uwagę, że jeżeli w wyżej wymienionych punktach sprzedaży alkoholu sytuacja nie zmieni się, Urząd Gminy może odebrać koncesję.**

W Polsce jest około 150 000 punktów sprzedaży wyrobów alkoholowych.

W przypadku wątpliwości, co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe **uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy** (Art. 15 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).